

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Michał Laskowski

SSN Zbigniew Puskarski

Protokolant Agnieszka Niewiadomska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Roberta Tarsalewskiego
w sprawie **M. M.**

oskarżonego z art. 286 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 27 marca 2024 r.,

zażalenia oskarżonego

na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2024 r., III KO 88/23,

w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

uchylić zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy, wyrokiem z dnia 12 marca 2024 r., III KO 88/23, na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. wznowił z urzędu postępowanie zakończone prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 16 kwietnia 2019 r., sygn. akt II AKa 29/18 i uchylił ten wyrok w

zakresie, w którym w stosunku do oskarżonego M. M. utrzymano w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 24 maja 2017 r., sygn. akt II K 11/14, za wyjątkiem rozstrzygnięcia zawartego w pkt XXXI jego części dyspozytywnej i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w Rzeszowie do ponownego rozpoznania. Jednocześnie, orzekając w trybie art. 538 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k., zastosował wobec oskarżonego środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 2 miesięcy, to jest do dnia 11 maja 2024 r. godz. 12.15. W uzasadnieniu postanowienia o zastosowaniu izolacyjnego środka zapobiegawczego, Sąd Najwyższy, wskazując na wystąpienie przesłanki z art. 258 § 2 k.p.k., stwierdził, że wymiar nieprawomocnie orzeczonej wobec oskarżonego kary 6 lat pozbawienia wolności, przy uwzględnieniu dotychczasowego okresu pozbawienia go wolności w sprawie, uzasadnia przekonanie o możliwości podejmowania przez oskarżonego działań, które mogłyby zakłócić dalsze postępowanie.

Zażalenie na to postanowienie złożył oskarżony, wnosząc o uchylenie tymczasowego aresztowania i zastosowanie wobec niego wolnościowych środków zapobiegawczych.

Oskarżony podniósł w zażaleniu, że w jego sytuacji nie zachodzi obawa ukrywania się ani obawa matactwa ze względu na grożącą mu surową karę, gdyż z wymierzonej mu kary 6 lat pozbawienia wolności odbył już blisko 4 lata. Powołał się również na swój stan zdrowia, a w szczególności konieczność poddania się zabiegowi operacyjnemu w warunkach wolnościowych, co wymaga uzyskania przerwy w odbywaniu kary.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Zażalenie oskarżonego zasługuje na uwzględnienie. Nie ulega wątpliwości, że na skutek wznowienia postępowania prawomocnie zakończony wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 16 kwietnia 2019 r., sygn. akt II AKa 29/18, a w konsekwencji uchylenia tego wyroku w stosunku do M. M. we wskazanym wyżej zakresie i przekazania sprawy w tej części do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym, aktualną stała się możliwość wymierzenia

oskarżonemu surowej kary. Orzeczona nieprawomocnym wyrokiem Sądu pierwszej instancji kara łączna 6 lat pozbawienia wolności jest niewątpliwie karą, o której mowa w art. 258 § 2 k.p.k. Niemniej jednak, w ocenie Sądu Najwyższego orzekającego w postępowaniu zażaleniowym, grożąca oskarżonemu surowa kara w realiach niniejszej sprawy nie determinuje w takim stopniu obawy utrudniania przez niego postępowania, aby dla zabezpieczenia jego toku niezbędnym było stosowanie tymczasowego aresztowania.

Zaważyć trzeba, że karę orzeczoną w postępowaniu, które zostało wznowione, oskarżony odbywał w ramach kary łącznej 6 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności wymierzonej wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 7 października 2019 r., sygn. akt II K 24/19, obejmującym ponadto karę 7 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Stalowej Woli z dnia 26 kwietnia 2018 r., sygn. akt II K 788/17. Jak wynika z treści wymienionego wyżej wyroku łącznego oraz danych systemu NEO-SAD, oskarżony w ramach kary łącznej, której koniec przypadał na 17 sierpnia 2026 r., przy uwzględnieniu okresów podlegających zaliczeniu na jej poczet, odbył znaczną część kary – blisko 2/3 jej wymiaru.

Nie można też tracić z pola widzenia, że czyny, za które oskarżony pozostaje aktualnie nieprawomocnie skazany, dotyczą zdarzeń sprzed piętnastu lat, co powoduje że powoływanie się na obawę mactwa z jego strony straciło na znaczeniu. Co istotne, jakkolwiek oskarżony w chwili wyrokowania przez Sąd pierwszej instancji i w toku postępowania odwoławczego był pozbawiony wolności z racji odbywania kary w innej sprawie, to jednak nie dostrzegano wówczas potrzeby stosowania wobec niego tymczasowego aresztowania w celu zabezpieczenia prawidłowego toku procesu.

Jeżeli weźmie się przy tym pod uwagę, że zgodnie z treścią art. 542 § 5 k.p.k. niedopuszczalne jest wznowienia postępowania z urzędu na niekorzyść oskarżonego po upływie roku od uprawomocnienia się orzeczenia, co oznacza, że w dalszym postępowaniu sytuacja oskarżonego, nie powinna ulec pogorszeniu w stosunku do tej ukształtowanej uchylonym wyrokiem, to stosowanie wobec niego tymczasowego aresztowania nie jest niezbędne do zabezpieczenia prawidłowego

toku postępowania, a stosowanie innych środków o charakterze wolnościowym nie jest celowe.

Nie stoi oczywiście na przeszkodzie zastosowaniu w ponownym postępowaniu wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania, gdyby zaistniały ku temu przesłanki.

Mając to wszystko względnie, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[PGW]

[ał]